

Colecția ROMANUL ROMÂNESC AL SECOLULUI XXI
Respect pentru oameni și cărți

Editor: MIRCEA PETEAN

Coperta: DINU VIRGIL

Dumitru Hurubă

NORYNA

Descrierea CIP poate fi consultată pe site-ul
Bibliotecii Naționale a României

© Copyright Dumitru Hurubă
© Copyright Editura Limes, pentru prezența ediție
Str. Castanilor, 3
407280 Florești, jud. Cluj
Tel.: 0264-544109; 0723-194022
e-mail: edituralimes2008@yahoo.com
www.edituralimes.ro

ISBN 978-973-726-204-5

LIMES
2018

I

Pe cei care vor exclama satisfăcuți: „Aha, l-am prins, Noryna e târfulița!”, îi voi dezamăgi: „Nu, nu-i ea! Eventual, deocamdată, deși nu cred să fie nici mai târziu, chiar dacă în zilele noastre, suprahrăniți cu democrație, doar proștii mai pot avea certitudini...

Și asta, în primul rând, fiindcă Noryna, oricât ar părea de ciudat și democratic, nu e o târfă în înțelesul clasic al cuvântului și al definiției din DEX. Ea e fosta și frumoasa mea colegă de școală și de clasă, în gimnaziu și liceu, pe care am ignorat-o cu grijă de parcă ar fi avut cine știe ce boală misterioasă, dar periculos de contagioasă.”

Nu avea, singurul ei defect fiind unul incredibil: era întangibil de frumoasă, iar eu – poate și alți colegi, nu garantez pentru nimeni – păream o gloată de infestați cu ipocrizie acută într-o formă continuată, evoluată și nedreaptă. Dintr-un gen de prostie excelent funcțională, singurul sentiment dominant în mintea mea, refuzam să cred că aş fi avut vreo șansă de a fi prieten cu ea, ca să nu mai vorbesc de-o eventuală legătură sentimental-amoroasă, având în vedere că orice pornire de acest fel, se lovea de marele zid al întrebării:

– Păi, ce? Se uită ea la unu ca mine?

Iar dacă o făcea, privirea ochilor ei frumoși părea rază de laser. Așa că nu!

Nu, n-avea de ce să țină la mine mai mult decât la alții, nici un motiv, măcar ca perspectivă, iar prezentul vieții mele rânjea sardonic: familie de neam sărac, casă strămoșească din chirpici ascuns după o tencuiială lucrată, e-adevărat, artistic, construcție completată, ce-i drept, cu mansardă,

bucătărie de vară și un şopron de lemn dotat cu două dispecerate foarte active: de şobolani și de şoareci. Iar atâtă vreme câtă Andricăneştiul, localitatea mea de baştină, ne suporta între blocurile sale construite pe vremea celeilalte democrații, totul era în regulă. La toate astea mai trebuia să adaug și realitatea colțoasă și destul de compromitătoare pentru pretențiile mele, notele din catalog, cea mai mare notă în toată istoria mea de elev fiind șapte, cifră care trebuia „scrisă subțire”, fiindcă n-o meritam, după cum m-a lămurit cândva profesorul de matematică fiind el în deplinul meu asentiment. Adevărul, dacă e să merg cu sinceritatea până la capăt, era că obținusem acea notă șapte, ca urmare a folosirii cu succes a unei fișuici cu text convertit în alfabetul morse, învățat de la bunicul, fost militar transmisionist pe frontul de la Stalingrad unde, în bătălia de la Cotul Donului-Arcul Kursk, armata hitleristo-și altele, a fost căsăpitată de viteaza Armată Roșie plină de eroi și patrioți... Valoarea mea se putea completa și cu faptul că, în clasele a nouă și a zecea, rămăsesem corigent, iar în clasa a unsprezecea aproape repetent, fiindcă întârziasem la examenul de corigență. În această situație, cu ce să o fi atras pe frumoasa Noryna? Adevărul e că nici nu mi-am făcut vreodată iluzii, mediocru-mediocru fiind și cam atrofiat la capitolul orgoliu, tocmai pentru că aveam un simț ascuțit al realității, moștenit de la tatăl meu, care m-a ajutat în multe situații grele... În schimb, moștenirea pe care mi-a lăsat-o mama a fost un sentimentalism de care n-am putut scăpa în toți anii de școală și de facultate, și din cauza căruia am pierdut multe meciuri prin... neprezentare, vreo câteva chiar la aşa-zisa „masa verde” cu vreo prietenă.

Adică, eu nu sunt și eu curios ce mai urmează?

Revenind la Noryna, ar fi păcat și semnificativ să nu-mi amintesc o întâmplare care, oarecum ciudată, avea să determine o schimbare majoră în viața mea, adevăr constatat târziu, cred că mult prea târziu...

La terminarea anilor de liceu, după examenul de bacalaureat, am dat un fel de spectacol pe o scenă improvizată în cea mai mare sală de clasă, fiindcă Sala noastră de festivități – cum să nu avem?!? – era ocupată cu o mică grădină zoologică administrată de o associație chinologică a partidului de opozиie, aflată de câțiva ani în război total cu echipa de hingheri patronată de autoritățile locale...

După ani și ani, multă lume, inclusiv părinți care aveau serioase îndoieri asupra nivelului de cunoștințe dobândit de noi, elevii pierzând sistematic și conștiincioși carnetele de note, a regretat că absolvisem ultima clasă de liceu. În orice caz, primul semn de reușită a spectacolului nostru, a fost când şubrezenia construcției a cedat sub țopăiturile noastre executând un dans-imitație după acel extraordinar al „dănțăușilor din Groși”, îi ziceam noi, dar, în realitate, fiind vorba despre o polcă bihoreană cu înflorituri de geamparale dobrogene. Așadar, cam pe la jumătatea „danțului”, când ne încasem la țopăituri, cum spuneam, scena improvizată s-a prăbușit, iar noi, clai și grămadă, cu urlete și chiuituri, am declanșat aplauze prelungi, toată lumea – părinți, rude, colegi invidioși din alte clase, spectatorii noștri, crezând că era vorba despre un spectacol de divertisment pus la cale de profesorul nostru de muzică pe care îl poreclisem Fa-sol-la, respectiv profu Fasolă, altfel spus...

Partea bună, inedită și plăcută pentru mine, a fost că m-am trezit cu un săn al colegei Noryna în căușul palmei mele, motiv pentru care cred că aș fi stat în poziția aceea câteva zile, poate chiar săptămâni, după cât mă simteam de hotărât în acele momente... În orice caz, mărturisesc sincer că rămăsesem, multe săptămâni chiar, cu senzația că sănul ei, încă nu deplin format, se odihnea, parcă obosit, în palma mea, și nici n-o auzisem pe Noryna când mi-a șoptit cu vocea aspră și rea:

– Simo, iubitule, te dau la hărțuire sexuală, dacă mă mai atingi o singură dată! Ești un coleg-măgar!

– Bine că mi-ai spus, i-am șoptit. Vreau să fac pușcărie pe viață pentru tine...

– O să faci, nu-ți pierde speranța!

– Dar nu m-ar deranja nici decapitarea... Nu m-ar însășimânta să aud crainicul pieței anunțând victorios:

– Urmează decapitarea elevului Pietraru Simion, zis Simo, pentru hărțuirea sexuală a elevei Noryna Grandea. Vă rog să aplaudați această hotărâre!

Amenințare-glumă sau ce să fi fost din partea Norynei?...

Era tot mai lîmpede că, nici eu, dar sigur nici ea, nu aveam toate cele ale minții la locul lor... Ei, dar până la urmă am reușit să ne descotorosim unii de alții și un coleg a recitat un poem propriu din care n-a înțeles nimeni nimic, deși toată lumea s-a dezlănțuit în aplauze furtunoase, prelungite și urlete de *bis*.

Drept urmare, i-am șoptit colegului:

– Mă, geniule, dacă mai reciți un singur vers, te omor!

Iar Mitruț Mărcanu, colegul în cauză, și-a dat seama că viața lui valora mai mult decât un poem alambicat din noua literatură, oricum construit pe încrängătură dadaistă adusă la zi, după cum ne-a explicat el după spectacol, drept care, după ce s-a înclinat ceremonios în fața publicului, a început să mă amenințe cu voce scăzută cum că, într-un viitor apropiat urma să umblu în cârji, dacă nu cumva chiar în cărucior pentru invalizi...

Fără să ne știe declarațiile de război, profesorul de română, care conducea și regiza toată nebunia spectacolului, mi-a preluat ideea și a anunțat la microfonul cu firul tăiat de un dușman, coleg de școală dintr-o douăsprezecea B:

– Urmează Noryna Grandea, care va interpreta cântecul popular... Ce cântec, Norynuța?

– Uhăi, bade!, am răspuns eu în locul ei.

Iar el, cu voce oficial-gravă a zbierat ceva care, până la urmă, a desfelenit careva ideea, s-a dovedit a fi un cântec popular de dragoste din Guineea-Bisau, sau Insulele Capului Verde...

S-a făcut liniște perfectă în sală ca în urma unui trăsnet din apropiere, iar Noryna, cu vocea ei, oarecum răgușită, dar destul de sentimentală, a interpretat cu mare însuflețire și trăire profundă melodia populară „*Cantico da Liberdade*”, la care unul dintre colegi i-a strigat:

– Tanti colega, vezi că ăsta-i imnul de stat al Țării de Foc!

Uay!

În orice caz, hohote, aplauze, urlete...

– Trăiască și înflorească de-a pururi prietenia dintre colegiul nostru și Patagonia de Mijloc!, a urlat un corîng dintr-o zecea F.

În toată nebunia aceea, Noryna, cu inteligență, nu și-a pierdut însă cumpătul și a anunțat:

– Iar acum, voi interpreta cântecul popular „*Foaie verde lemn uscat*”, prelucrat în ritm sudamerican de colegul nostru Simo, Pietraru...

– Te-ai scos!, mi-a șoptit Mitruț în bătaie de joc. Ești mare, domnule – îți dai seama?: Richard Wagner, Beethoven, George Enescu, Simion Pietraru, Edvard Grieg, Tomasso Albinoni...

– Te rup, când se termină circu ăsta!, i-am promis.

Da, din nefericire, răutăcioasa de Noryna mi-o făcuse, fiindcă în toți anii de școală eu foarte rar trecusem de nota șase la materia *muzică*, și asta datorită unui solfegiu executat cu atâta neprîcepere, încât *profa* noastră Lioara Lebe a trecut la catedră, a deschis catalogul precipitată și pând:

– Pietraru, ești un...

– ...Nesimțit, s-a auzit șoapta Norynei din penultima bancă.

– Cine-a vorbit?

– Eu, a ridicat Noryna două degetele – parcă le văd și-acum, după-atâția ani!...

– De ce, domnișoară, ia destăinuiește-mi, te rog...

– Fiindcă-l iubesc, doamna *profă*, a răspuns ea cu voce hotărâtă, amuțindu-ne pe toți...

Cred că a fost, după credința mea, prima dovadă-manifestare că fata, frumoasa mea coleguță, avea o problemă de atitudine destul de complicată...

Până una-alta, în spectacolul nostru urmară urlete, extaz, cineva chiar strigându-i Norynei:

– Norynaaaa, să-mi trimiți și mie *yutubu* tău!

– Te sugrum!, i-am șuerat la ureche după terminarea spectacolului-caricatură. Ce ai cu mine, Noryna?

– Păi, nu mă mai iubești, Simo? Tocmai te făcui celebru...

– Mersi – ți-am spus sentința: te sugrum!

– Nuuuuu!, vreau la eșafod, ca Maria Stuart!

Realitatea era că, abia atunci, în timp ce mai mult făcea vocalize și mimică decât cânta, am realizat ce colegă superbă era Noryna și ce singură își ducea viața. Aproape mă cuprinsese mila: o fată frumoasă ca ea și supraaglomerată de ghinioane... Rapid m-am visat un prosper om de afaceri, proprietar de vilă cu 17 camere – nu ștui de ce... 17 – în care să o duc pe Noryna, să-i angajez cameristă, servitor, ceva mai în vîrstă, că, vorba ceea, ce e sigur e sigur...

Doamne, ce nedreaptă era soarta cu unii oameni, mai ales când aceștia erau fete absolvente de liceu! Fiindcă Noryna nu era o invenție de-a mea, ci o realitate blondă, cu buze de-un roșu aprins-natural, de care mi-a fost teamă să mă îndrăgostesc pentru a nu mă deda la acte nedemne pentru un absolvent de liceu, fie el corigent cel puțin la două materii în fiecare an școlar...

...Îmi amintesc, o întâmplare petrecută în finalul semestrului doi când Noryna se plimba, singură și visătoare pe Dealul Andricăneștiului... Visătoare, sau cu probleme de logică femeiască, după spusa unui fost coleg de bancă.

– Singurică, singurică?, a vrut să lege cu ea o conversație colegul Mitruț, căci despre el era vorba.

– Pași, fă pași, dar mari!, l-a avertizat ea, că te pocnesc de te fac impotent. Hai, pași-pași! Mișcare, mișcare, nu te juca, Mitruțule, că-s nervoasă!

În coleg s-a trezit brusc un simț acut al realității, al micimii sale și, depărtându-se în grabă, i-a aruncat peste umăr:

– O să mori fată bătrână, proastă și virgină!

– Mai bine decât..., i-a dat ea de înțeles ceva anume.

– Nici nu te-ăș lua de iubită, fă!

Și a luat-o la fugă, fiindcă Noryna nu era doar frumoasă, ci și destul de prezantabilă fizic pentru vîrstă ei și, mai ales, frecvent participantă la concursurile de karate școlare, aşa că un... duel cu ea putea să se termine foarte prost. Făcând abstracție și de alte întâmplări ciudate cu sau despre Noryna, concluzia era una singură: fata asta nu era de mine, deși îmi părea rău și nedrept să fi spus că nu era în toate mințile, chiar dacă pentru ea nici n-ar fi contat – sunt convins...

Când m-am întors în Andricănești după primul an de facultate, am găsit-o pe Noryna studentă și aproape măritată, veste care mi-a blocat mintea...

– Adică, aproape... măritată, chiar măritată?, am îngăimat întrebarea. Cum de s-a întâmplat aşa ceva?

– Vitejește, s-a petrecut!, m-a avertizat Mitruț, fostul coleg de bancă.

– Cum adică... vitejește?, l-am întrebat. Tu nu ți-ai mai luat corigența aia la română?

– Mă jignești, domnu! Sunt *prof* suplinitor la Colegiu nostru...

– Tu, mă? Adică, tu?, m-am minunat.

– Da, bade, io!, mi-a răspuns făcând-o pe ardeleanul

– Înseamnă că distrugerea învățământului național va continua cu succes.

– Ne străduim-ne străduim!, mi-a replicat el ironic.

După noua programă școlară și manualele alternative, eu aş zice că, în câțiva ani vom rezolva problema și vom trece la programele școlare importante din Occident, în care să se prevadă, obligatoriu ca, inclusiv elevii de gimnaziu, să aibă pistol în ghiozdan și fiecare dascăl să fie dotat cu câte-un automat Kalašnikov...

– Bravo și formidabil!, am exclamat

– Formidabil, ce, Simo? Te înceapă niște junghiuri din cauza asta? Hai, mă, ce naiba! Mă faci să plâng în memoria educației naționale, zău! Doar știi că eu sunt o fire foarte sensibilă...

– Dacă atâtă te duce mintea, înseamnă că ai rămas tâmpit...

– ...Precum toți cei care au stat în banca aia de clasă...

Fuseserăm colegi de bancă ani de zile și rămăsesem buni prieteni, adică ne permitem orice: începând cu glume până la insulțe și jigniri de tot felul. Însă ne trecea totul și revineam la prietenia consolidată prin ani...

Rău, tot afurisit rămăsese, însă avea o știință cu totul specială în ceea ce privește sentimentul de prietenie...

– Și zii, *profile*, că tot n-am priceput: cum e cu mărțișul Norynei? Vitejește? – tradu-mi și mie versetul ăsta din biblia înțelepciunii tale...

– Simo, glumind sau nu, fata asta se află sub un blestem cumplit, poate chiar biblic...

– Mitruțule, prietene, n-o lua pe partea asta, cu Biblia, că ne prinde Apocalipsa...

– Mă, omule, Simo, fetei ăsteia nimic nu-i ieșe, pricepi? Când a-i crede că totul e cum trebuie cu ea, hop

necazul! Pe scurt, situația e așa: după ce ne-am împrăștiat cu drag la terminarea liceului, tu o luași pe ruta Maramureș – Arad – Balș – Craiova – București – Constanța – după cum aflatem pe surse, de la mă-ta...

– Mitruțule, hei!, mama mea nu e *mă-ta*, pricepi? Că te pocnesc de umbli-apoi cu scăfărila la cerșit!...

– Bine, mă – erată: *mamă-ta* – e în regulă?

– E normal, domnule *prof!*

– Am înțeles, ceva mai greu, dar... Deci, unde rămăsesem? A, da: Noryna a plecat la Cluj, a dat admiterea la Filologie, a intrat prima – pri-ma!, pricepi? – și s-a întors acasă, tot faină și blondă, dar fericită. Am felicitat-o și m-a îmbrățișat spunându-mi la ureche: „-Mă, corigentule, te iubesc! Adică, nu te iubesc, fiindcă nu m-ai dansat la banchet... Dar am reușit la facultate, înțelegi, iubitule? Și sunt fericită!” Știi, dragă Simo, mai ții, tu, minte banchetul nostru, la absolvire...?

– Circoteca aia?

– Exact, mă, extraordinar de exact: fix circotecă! Doamne, ce nebunie, ce adunătură de tineri nebuni! Dar ea era cu adevărat fericită – am înțeles-o, însă i-am zis: „Vezi că am gagică faină, Noryna! Îmbrățișează-mă, da știi?, așa, mai de la distanță, mai colegial, că e de-o cruzime gagică-mea pur și simplu medievală... M-a amenințat că, dacă n-o iubesc suficient, sau, dacă mă prinde cu ceva abateri de la traseul iubirii, face rost de-o ghilotină și-odată... harșt gâtul! Înțelegi? Și, spune și tu, n-ar fi păcat? Nu, Mitruțule, fii liniștit – ar mai scăpa lumea de-un păcătos... Noryna, scumpă, n-o lua pe calea extremismului!... Bine, Mitruțule, nu, da ți-aduc aminte că mi-ai șoptit odată la chimie niște tâmpenii drăguțe, iar asta nu se trece cu vcderea...

...Și, totuși, paradoxul: Noryna admisă la facultate și aflată în perspectiva unui mărțiș cu accelerator, două chestii care se războiau să încapă în mintea mea! Și nu reușeau deloc. Ce se petrecuse, oare, în lipsa mea în Andricănești?